

Priloga 1: Kreditno tveganje**1. Predmet urejanja**

Ta priloga opredeljuje dodatne zahteve glede upravljanja kreditnega tveganja, vključno s procesi:

1. odobritve kredita;
2. spremljave;
3. upravljanja, zbiranja in shranjevanja podatkov;
4. ocenjevanja kreditnega tveganja;
5. poročanja o kreditnem tveganju.

2. Proces odobritve kredita

(1) Banka mora zagotoviti, da politike tveganj iz 6. člena tega sklepa vključujejo politike odobritve kreditov ter jasno porazdelitev pristojnosti glede odobritve kreditov v okviru banke in med subjekti v okviru bančne skupine.

(2) Banka mora zagotoviti jasno funkcionalno in organizacijsko ločitev enote komercialnega poslovanja in enote upravljanja kreditnega tveganja ter enote komercialnega poslovanja in zaledno službe, vključno z vodstvenimi ravnmi.

(3) S posamezno odločitvijo o odobritvi kredita se morata strinjati enota komercialnega poslovanja in enota upravljanja kreditnega tveganja, pri čemer banka upošteva značilnost, zapletenost in tveganje obravnavanega kredita. Kadar odločitev o odobritvi kredita z vidika tveganja ni pomembna, lahko o njej odloči le enota komercialnega poslovanja.

(4) V primeru nestrinjanja enote komercialnega poslovanja in enote upravljanja kreditnega tveganja glede odobritve kredita mora banka zagotoviti upoštevanje vzpostavljenih pravil odločanja.

(5) Banka mora vzpostaviti jasna pravila in postopke glede pristojnosti pri obravnavi in odobritvi izjem (npr. razveljavitev bonitetne ocene, odobritev kreditov pod pogoji, ki odstopajo od sprejetih standardov kreditiranja, ipd.).

(6) Banka mora vzpostaviti jasna pravila in postopke glede obravnave sprememb, obnovitev in refinanciranja izpostavljenosti, pri čemer mora razlikovati med spremembami, ki so posledica komercialnih vzrokov in tistih, ki nastanejo zaradi finančnih težav dolžnika.

(7) Banka mora sprejeti ustrezne limite tveganj iz 9. točke drugega odstavka 3. člena tega sklepa glede na komitente, ki delujejo v istem gospodarskem sektorju, geografskem območju ali panogi, glede na zavarovanja, glede na produkte ter glede na merila razvrščanja.

(8) Banka mora zagotoviti, da proces odobritve kredita vključuje ustrezne mehanizme za določanje cen produktov, ki so skladni s sprejetimi politikami upravljanja kreditnega tveganja ter upoštevajo vrsto produkta, znesek izpostavljenosti, vrsto in vrednost zavarovanja ter bonitetno oceno dolžnika.

(9) Banka mora vzpostaviti proces odobritve kredita, ki se razlikuje najmanj po:

1. vrsti komitenta;
2. viru denarnih tokov poplačila kredita;
3. višini izpostavljenosti;
4. kompleksnosti produktov.

(10) Banka mora v okviru procesa odobritve kredita glede na vir denarnih tokov poplačila kredita upoštevati posebno obravnavo tistih kreditov, kjer je primarni vir poplačila financirano sredstvo. Tovrstne izpostavljenosti sodijo v okvir posebnih kreditnih aranžmajev z naslednjimi značilnostmi:

1. so izpostavljenosti do osebe, ki je bila ustanovljena posebej za financiranje ali upravljanje stvarnega premoženja, ali ekonomsko primerljive izpostavljenosti;
2. pogodbeni dogovor daje banki znatno mero kontrole nad premoženjem in dohodkom, ki ga ustvarjajo;
3. primarni vir poplačila obveznosti je dohodek, ki ga ustvari financirano premoženje, prihodki, ki jih podjetje pridobiva iz drugih dejavnosti, so nepomembni.

2.1. Ocena kreditne kakovosti dolžnika in/ali izpostavljenosti

(1) Banka mora pred odobritvijo vsakega kredita oziroma pred sklenitvijo druge pogodbe, ki je temelj nastanka izpostavljenosti banke, oceniti in analizirati kvantitativne in kvalitativne informacije ter druge pomembne dejavnike, ki omogočajo celovito oceno dolžnikove sposobnosti izpolnjevanja obveznosti do banke.

(2) Banka mora kot primarni vir poplačila kredita upoštevati plačilno sposobnost dolžnika, pri čemer sprejeta zavarovanja za posamezen kredit predstavljajo sekundarni vir poplačila kredita.

(3) Banka mora pri ocenjevanju kreditne kakovosti izpostavljenosti iz naslova posebnih kreditnih aranžmajev upoštevati predvsem finančno trdnost projekta, značilnosti posla ter finančni položaj oseb, udeleženih v projektu. Za financiranje posebnih kreditnih aranžmajev se običajno ustanovi subjekt s posebnim namenom, še zlasti v primerih, kjer se osnovna dejavnost podjetja razlikuje od narave financiranega posebnega kreditnega aranžmaja.

(4) Banka mora pri sklepanju kreditne pogodbe presoditi ustreznost pogodbenih zavez, ki jih bo vsebovala pogodba. Pogodbene zaveze morajo biti jasne, smiselne in uresničljive. Pri presoji ustreznosti posameznih pogodbenih zavez mora banka med drugim upoštevati vrsto in vrednost posla, vrsto in oceno tveganosti dolžnika, potrebne informacije o dolžniku ter pogodbeno pravo. Če banka v pogodbo ni mogla vključiti vseh pogodbenih zavez, ki jih običajno uporablja, mora razloge za to navesti v kreditni mapo.

2.1.1. Razvrščanje dolžnikov in/ali izpostavljenosti

2.1.1.1. Splošne zahteve glede razvrščanja

(1) Banka mora v procesu odobritve kredita vsakemu dolžniku ali izpostavljenosti določiti bonitetno oceno ter ga razvrstiti v ustrezen bonitetni razred ali skupino na bonitetni lestvici. V primeru izpostavljenosti na drobno lahko banka posamezne izpostavljenosti razvrsti v ustrezne skupine izpostavljenosti glede na vrsto posla.

(2) Bonitetna ocena dolžnika je ocena njegove kreditne sposobnosti tj. zmožnosti poplačila njegovih obveznosti do banke.

(3) Bonitetni razred ali skupina pomeni kategorijo tveganja v okviru bonitetne lestvice, v katero se razvrstijo dolžniki ali izpostavljenosti s podobnimi tveganji.

(4) Bonitetna lestvica je sestavljena iz bonitetnih razredov ali skupin ter vsebuje bonitetne razrede ali skupine plačnikov in neplačnikov. Bonitetna lestvica mora vsebovati takšno število bonitetnih razredov ali skupin, da je zagotovljena normalna porazdelitev dolžnikov ali izpostavljenosti ter da v posameznih bonitetnih razredih ali skupinah ni pretirane koncentracije.

(5) Banka mora razvrstiti dolžnika ali izpostavljenost v bonitetni razred ali skupino na podlagi jasnih bonitetnih meril, ki so dovolj natančna, da omogočajo zaposlenim, pristojnim za dodeljevanje bonitetnih ocen dosledno razvrščanje dolžnikov ali izpostavljenosti s podobnimi tveganji v iste bonitetne razrede ali skupine. Merila za razvrščanje morajo temeljiti na kvantitativnih ali, kjer je mogoče, kvalitativnih merilih.

(6) Vsak dolžnik mora pridobiti svojo ločeno bonitetno oceno, ki se mora dodeliti vsem njegovim izpostavljenostim. Posameznim izpostavljenostim dolžnika se lahko dodelijo različne bonitetne ocene, kadar banka posamezne izpostavljenosti dolžnika razvršča v različne skupine izpostavljenosti.

(7) Banka mora vzpostaviti posebna pravila in postopke za dolžnike v skupini povezanih strank, ki vključujejo kriterije za identifikacijo, združevanje in omejevanje tveganj pri skupini povezanih strank ter pravila za določanje bonitetne ocene, ki morajo vključevati vpliv nadrejene osebe v skupini na bonitetno oceno dolžnika.

(8) Manj informacij kot ima banka, bolj konservativne morajo biti njene razvrstitve v bonitetne razrede ali skupine.

(9) Če so zunanje bonitetne ocene glavno merilo banke pri razvrščanju dolžnikov ali izpostavljenosti v bonitetne razrede ali skupine, mora banka upoštevati še druge ustrezne informacije, določene z lastno metodologijo razvrščanja.

(10) Pri razvrščanju dolžnika ali izpostavljenosti v bonitetne razrede ali skupine mora banka jasno opredeliti možnosti ter razpone, v katerih je dovoljeno razveljaviti bonitetne ocene. Vse razveljavitve morajo biti jasno in transparentno dokumentirane. Banka mora spremljati število teh razveljavitev in v primeru večjega števila razveljavitev preverjati zanesljivost procesa razvrščanja.

(11) Postopek razvrščanja dolžnika ali izpostavljenosti v bonitetne razrede ali skupine mora biti dokumentiran na način, ki omogoča tretjim osebam razumevanje razvrščanja, ponovitev razvrščanja in vrednotenje primernosti razvrščanja.

(12) Banka mora najmanj enkrat letno preverjati ustreznost meril za razvrščanje dolžnikov ali izpostavljenosti v bonitetne razrede ali skupine, pri čemer mora upoštevati vse relevantne informacije iz procesa spremljave.

2.1.1.2. Metodologije razvrščanja

(1) Banka mora za namen razvrščanja dolžnikov ali izpostavljenosti v bonitetne razrede ali skupine razviti metodologije razvrščanja, ki temeljijo na statističnih modelih ali drugih mehanskih metodah ter upoštevajo splošne zahteve glede razvrščanja iz poglavja 2.1.1.1.

(2) Banka v okviru statističnih modelov za oceno kreditne kakovosti uporablja točkavalne modele ali bonitetne modele.

(3) Banka v okviru drugih mehanskih metod uporablja metodologije razvrščanja, ki ne temeljijo na statističnih modelih.

(4) Če banka uporablja statistične modele za razvrščanje, mora:

1. dokazati, da ima model dobro napovedno moč. Vhodne spremenljivke morajo predstavljati razumno in učinkovito osnovo za napovedovanje. Model mora biti v čim večji meri nepristranski;
2. vzpostaviti proces za vrednotenje vhodnih podatkov v model, ki vključuje oceno natančnosti, popolnosti in primernosti podatkov;
3. dokazati, da so uporabljeni podatki za izgradnjo modela reprezentativni za populacijo dejanskih dolžnikov ali izpostavljenosti banke;

4. vzpostaviti redni, najmanj letni cikel preverjanja veljavnosti modela, ki vključuje spremljanje delovanja in stabilnosti modela, pregled specifikacij modela in testiranje pridobljenih rezultatov modela glede na dejanske izide. Rezultate ovrednotenja mora banka analizirati ter morebitne pomanjkljivosti delovanja modela upoštevati pri njegovi spremembi. Banka mora določiti kriterije, ki zahtevajo spremembo oziroma dopolnitev določenega modela;

5. dopolnjevati statistični model s človeško presojo in človeškim nadzorom ter tako pregledovati razvrstitve na podlagi modela ter zagotavljati pravilno uporabo modelov. Cilj postopkov preverjanja je ugotavljanje in omejevanje napak, povezanih s šibkostmi modela. Človeška presoja mora upoštevati vse pomembne informacije, ki jih model ne obravnava. Banka mora dokumentirati, kako naj bodo človeška presoja in rezultati modela medsebojno povezani.

(5) Banka, ki uporablja zunanji model ali dele zunanjega modela za razvrščanje, mora poleg zahtev iz prejšnjega odstavka izpolnjevati še naslednje zahteve:

1. uporabniki morajo biti ustrezno izobraženi za uporabo modela;
2. na razpolago morajo biti notranji inštruktorji;
3. pripravljen mora biti načrt za zagotovitev potrditve primernosti zunanjega modela;
4. zagotovljen mora biti nadaljnji razvoj modela v prihodnosti, če je potrebno;
5. zagotovljena mora biti možnost ocene delovanja modela in po potrebi prilagoditve tudi, kadar zunanji prodajalec preneha dajati podporo ali v podobnih primerih.

(6) Zunanji model je model ali deli modela, ki jih uporablja banka in jih je razvila neodvisna zunanja tretja stranka, ki uporablja določene vhodne podatke za razvrščanje izpostavljenosti v bonitetne razrede ali skupine ali za ocenjevanje določenih parametrov tveganja.

2.1.1.3. Dokumentiranje metodologij razvrščanja

(1) Banka mora dokumentirati razloge za izbor kvalitativnih in kvantitativnih meril za razvrščanje in analizo, ki ta izbor utemeljuje. Banka mora dokumentirati vse večje spremembe v metodologijah razvrščanja. Dokumentirana mora biti tudi organizacija razvrščanja v bonitetne razrede ali skupine, vključno s sistemom notranjih kontrol na tem področju.

(2) Če banka uporablja statistične modele za razvrščanje, mora dokumentirati njihove metodologije. Dokumentacija mora obsegati:

1. natančen opis teorije, predpostavk in/ali matematične in empirične osnove za dodelitev ocen bonitetnim razredom, posameznim dolžnikom, izpostavljenostim ali skupinam in vir(-e) podatkov, ki se uporablja(-jo) za ocenjevanje modela;
2. opis statističnega procesa (vključno s testom delovanja statističnega modela izven vzorca in izven časa, na/v katerem je bil generiran razvojni vzorec) za potrditev primernosti modela;
3. opis okoliščin, v katerih ta model ne deluje učinkovito.

(3) Uporaba zunanjega modela, ki vsebuje patentirano tehnologijo, ne sme biti opravičilo za izvzetje od obveznosti dokumentiranja ali katere koli druge zahteve za sistem razvrščanja izpostavljenosti v bonitetne razrede ali skupine.

2.2. Ustreznost zavarovanj

(1) Banka mora v okviru politike sprejemljivih kreditnih zavarovanj opredeliti vrste zavarovanj, ki jih bo v procesu odobritve kredita in tudi v času trajanja kredita zahtevala od dolžnika.

(2) Politika sprejemljivih kreditnih zavarovanj mora določati vrste zavarovanj glede na vrsto dolžnika in posla, dovoljeno razmerje med vrednostjo kredita in vrednostjo zavarovanja (LTV, ang. loan-to-value), potrebno dokumentacijo po posameznih vrstah zavarovanj, ki zagotavlja pravno gotovost zavarovanja, postopke in procese za pravočasno izvršljivost zavarovanja po posameznih

vrstah zavarovanj, metodologijo ocenjevanja vrednosti zavarovanja po posameznih vrstah zavarovanj, ter vrste zavarovanj, kjer se pred odobritvijo kredita zahteva fizični ogled zavarovanja.

(3) Banka mora pred odobritvijo kredita:

1. preveriti pravno gotovost zavarovanja na podlagi izpolnjevanja vseh pogodbenih in zakonskih zahtev v zvezi z izvršljivostjo kreditnih zavarovanj;
2. oceniti vrednost zavarovanja na podlagi opredeljene metodologije ocenjevanja vrednosti zavarovanja. Če je vrednost zavarovanja v veliki meri odvisna od finančnega stanja dajalca osebnega kreditnega zavarovanja, ki je tretja oseba, mora banka oceniti tudi tveganje te osebe.

(4) Banka mora vzpostaviti postopke upravljanja preostalega tveganja. Preostalo tveganje je tveganje manjše učinkovitosti zavarovanj od pričakovane, ki je posledica nastanka ali porasta drugih tveganj (npr. pravno, operativno, likvidnostno, tržno tveganje) zaradi uporabe zavarovanj.

(5) Banka mora ne glede na obstoj zavarovanja še naprej ocenjevati kreditno kakovost osnovnega dolžnika / osnovne izpostavljenosti.

3. Proces spremljave

(1) Banka mora vzpostaviti jasno in dosledno organizacijsko strukturo, politike, procese ter notranje pravilnike glede procesa spremljave v skladu s sprejeto strategijo upravljanja kreditnega tveganja, odobreno s strani upravljalnega organa ter jasno razmejitev nalog med procesom spremljave in procesom odobritve kreditov.

(2) Proces spremljave vključuje splošne zahteve glede spremljave posamezne izpostavljenosti in kreditne kakovosti dolžnika, sistem zgodnjih opozoril za odkrivanje povečanega kreditnega tveganja, proces razreševanja problematičnih izpostavljenosti ter proces spremljave zavarovanj.

3.1. Splošne zahteve glede spremljave posamezne izpostavljenosti in kreditne kakovosti dolžnika

(1) Banka mora vzpostaviti učinkovit proces za pridobivanje in posodabljanje ustreznih informacij o značilnostih dolžnika in izpostavljenosti. Redno in ves čas trajanja pravnega razmerja, ki je temelj nastanka izpostavljenosti, mora spremljati poslovanje dolžnika in ugotavljati, ali je njegova kreditna sposobnost še vedno ustrezna, upošteva vrsto dolžnika, velikost in kompleksnost izpostavljenosti.

(2) Banka mora po odobritvi kredita zagotoviti redno spremljanje skladnosti vrednosti izpostavljenosti z limitnim sistemom ter izpolnjevanje pogojev, ki izhajajo iz kreditne pogodbe. V primeru namenskih kreditov mora banka zagotoviti spremljanje porabe odobrenih sredstev v dogovorjene namene.

(3) Banka mora zagotoviti spremljavo izvrševanja pogodbenih zavez ter evidentirati njihove morebitne kršitve. Spremljati mora tudi izvrševanje pogodbenih sankcij v primeru kršitev pogodbenih zavez.

(4) Če banka pridobi notranje ali zunanje informacije, ki nakazujejo na znatno povečanje tveganja dolžnika in/ali izpostavljenosti ter zavarovanja, jih mora nemudoma ponovno oceniti. Enote, ki so vključene v proces upravljanja kreditnega tveganja, morajo biti o zadevnih informacijah čim prej obveščene.

(5) Banka mora pregledati razvrstitve dolžnikov najmanj enkrat letno in jih prilagoditi, če pri pregledu ugotovi, da trenutna razvrstitev ni več upravičena. Zelo tvegani dolžniki in problematične izpostavljenosti se morajo pregledovati pogosteje. Banka mora opraviti novo razvrstitev, če pridobi pomembne informacije o dolžniku in izpostavljenosti.

(6) Če banka uporablja statistične modele za razvrščanje dolžnikov ali izpostavljenosti v bonitetne razrede ali skupine mora redno spremljati tiste dejavnike tveganja oziroma podatke, ki niso ustrezno zajeti v modelu ter določiti mero in mejo, kdaj je potrebno določen dejavnik oziroma podatek vključiti v model.

3.2. Sistem zgodnjih opozoril za odkrivanje povečanega kreditnega tveganja

(1) Banka mora vzpostaviti sistem zgodnjih opozoril za odkrivanje povečanega kreditnega tveganja, ki omogoča pravočasno ugotavljanje dolžnikov, ki izkazujejo povečano tveganje. Kjer je primerno, lahko banka določene kredite izvzame iz procesa zgodnjega odkrivanja povečanega kreditnega tveganja.

(2) Sistem zgodnjih opozoril za odkrivanje povečanega kreditnega tveganja mora vključevati:

1. kvalitativne in kvantitativne kazalnike;
2. procese za izvajanje ukrepov po zaznanem povečanem tveganju;
3. spremljavo komitentov s povečanim kreditnim tveganjem in uresničevanje ukrepov;
4. informacijsko podprtost sistema zgodnjih opozoril.

(3) V okviru sistema zgodnjih opozoril za odkrivanje povečanega kreditnega tveganja mora banka obravnavati samo tiste dolžnike, ki še niso postali neplačniki v skladu z opredelitvijo neplačila, ki se uporablja za namen izračuna kapitalskih zahtev za kreditno tveganje.

3.3. Proces razreševanja problematičnih izpostavljenosti

(1) Banka mora opredeliti jasna merila in postopke za prenos dolžnika in/ali izpostavljenosti v ustrezne enote, kjer se izvaja proces razreševanja problematičnih izpostavljenosti.

(2) Proces razreševanja problematičnih izpostavljenosti zajema procesa restrukturiranja in izterjave. Proces restrukturiranja vključuje restrukturiranje izpostavljenosti ter morebitno sodelovanje pri prestrukturiranju dolžnika, proces izterjave pa unovčevanje zavarovanj ter poplačilo iz drugih denarnih tokov dolžnika.

(3) Banka mora proces razreševanja problematičnih izpostavljenosti ločiti najmanj glede na tveganost izpostavljenosti, vrsto zavarovanja, velikost in kompleksnost izpostavljenosti.

(4) Banka lahko določene izpostavljenosti izloči iz procesa razreševanja problematičnih izpostavljenosti, če ocenjuje, da bi bili stroški, povezani z izterjavo večji od morebitnega poplačila izpostavljenosti.

3.3.1. Proces restrukturiranja

(1) Banka mora opredeliti merila za obravnavo dolžnika in/ali izpostavljenosti, ki zahteva podrobnejšo spremljavo. Take izpostavljenosti in/ali dolžnike mora banka redno pregledovati zaradi določitve načina njihove nadaljnje obravnave. Hkrati mora vzpostaviti informacijsko podprto evidenco zapadlih neplačanih terjatev iz naslova posameznih problematičnih kreditov.

(2) Če so merila za prenos izpostavljenosti iz prvega odstavka poglavja 3.3. izpolnjena, mora banka oceniti, ali je restrukturiranje izpostavljenosti iz 21. člena Sklepa o ocenjevanju izgub iz kreditnega tveganja bank in hranilnic (Uradni list RS, št. 50/15), vključno z restrukturiranjem izpostavljenosti v okviru potrjene prisilne poravnave, do zadevnega dolžnika smiselno. Ocena smiselnosti restrukturiranja mora biti pripravljena s strani organizacijske enote oz. zaposlenih, ki predhodno niso bili vključeni v proces odobritve kredita.

(3) Če je restrukturiranje izpostavljenosti do zadevnega dolžnika smiselno, mora banka oblikovati ustrezen načrt restrukturiranja izpostavljenosti ter spremljati njegovo izvajanje in učinke. Kadar je za

uspešno restrukturiranje izpostavljenosti do podjetja potrebno celovito (poslovno, lastniško ali finančno) prestrukturiranje podjetja, mora banka pri oblikovanju načrta restrukturiranja izpostavljenosti upoštevati določila poglavja 3.3.1.1.

3.3.1.1. Načrt restrukturiranja izpostavljenosti do podjetja in sodelovanje pri prestrukturiranju podjetja

(1) Banka, ki se je odločila, da bo skupaj z drugimi bankami in podjetjem iskala dogovorno rešitev za njegovo reševanje, mora pri prestrukturiranju podjetja ukrepati brez nepotrebnega odlašanja, na način, ki omogoča nadaljevanje njegovega poslovanja, če ocenjuje, da je takšno prestrukturiranje mogoče. Pri tem mora spoštovati dobro poslovno prakso in dobro bančno prakso, kot je med drugim povzeta v Slovenskih načelih finančnega prestrukturiranja dolgov v gospodarstvu. Takoj, ko banka izve, da je podjetje v finančnih težavah, mora opustiti vsako ravnanje, ki bi poslabšalo medsebojna razmerja med upniki in podjetjem z izjemo tistih, ki so nujna za ohranitev njenih obstoječih pravic. Če je v prestrukturiranje podjetja vključenih več bank, morajo te medsebojno sodelovati in v najkrajšem možnem času po tem, ko izvejo za finančne težave podjetja, podpisati zavezujoč dogovor o nadaljnjih korakih pri prestrukturiranju podjetja. Vlogo koordinatorja, ki bo vodil pogajanja med bankami in podjetjem, prevzame banka z največjo izpostavljenostjo do podjetja, če se banke medsebojno ne dogovorijo drugače. Banke morajo v celotnem postopku prestrukturiranja zagotoviti neposredno sodelovanje oziroma navzočnost svojih predstavnikov.

(2) Kadar podjetje aktivno sodeluje z banko in pravočasno zagotavlja vse potrebne in popolne informacije, banka pisno potrdi dogovor o moratoriju za obveznosti s ciljem pridobiti vse potrebne informacije za odločitev o prestrukturiranju. Ko je s strani več kot polovice bank glede na skupno izpostavljenost do podjetja oziroma s strani neodvisnega svetovalca podana dokumentirana ocena, da je na podlagi poslovnega, lastniškega oziroma finančnega prestrukturiranja podjetja mogoče zagotoviti večje poplačilo obveznosti kot v stečaju in hkrati omogočiti nadaljevanje poslovanja podjetja, mora banka nemudoma pristopiti k aktivnostim za restrukturiranje izpostavljenosti do tega podjetja. Aktivnosti ali kombinacijo teh, kot so predlagane v dokumentirani oceni iz prejšnjega stavka, lahko banka zavrne le, če ni zagotovljena enaka obravnava med seboj primerljivih upnikov oziroma ni zagotovljeno višje poplačilo njenih obveznosti kot v stečaju. Banka mora zavrnitev obrazložiti.

(3) Banka mora za namen oblikovanja načrta restrukturiranja izpostavljenosti do podjetja pridobiti najmanj naslednje informacije o podjetju:

1. podrobno razčlenitev vzrokov za težave podjetja, ki so pripeljale do nastanka problematičnega kredita;
2. načrt poslovnega, lastniškega oziroma finančnega prestrukturiranja podjetja;
3. projekcijo denarnih tokov podjetja za obdobje najmanj treh let oz. za obdobje, opredeljeno v načrtu prestrukturiranja (za tekoče leto na četrletni ravni in za preostala leta na letni ravni) na obrazcu DEN TOK, ki je sestavni del te priloge, vključno s predpostavkami, na katerih temeljijo ocene prihodnjih denarnih tokov.

(4) Banka mora na podlagi informacij iz tretjega odstavka tega poglavja pripraviti:

1. oceno glede uresničljivosti načrta poslovnega, lastniškega oziroma finančnega prestrukturiranja podjetja;
2. analizo možnih načinov restrukturiranja izpostavljenosti do podjetja in utemeljitev izbranega načina restrukturiranja izpostavljenosti;
3. nov amortizacijski načrt za vračilo kredita, ki je podlaga za spremljanje izvajanja načrta restrukturiranja izpostavljenosti.

Banka mora pri odločitvi o načinu prestrukturiranja upoštevati predvsem denarne tokove, ki jih bo podjetje ustvarjalo v obdobju prestrukturiranja ter verjetnost, da bodo načrtovani denarni tokovi dejansko doseženi (analiza občutljivosti) kot posledica poslovnega, lastniškega oziroma finančnega prestrukturiranja. Obstoječa zavarovanja mora banka obravnavati v skladu z drugim odstavkom poglavja 2.1. te priloge.

(5) Če banka na podlagi informacij iz četrtega odstavka tega poglavja s podjetjem sklene sporazum o prestrukturiranju, mora v okviru spremljanja izvajanja načrta restrukturiranja izpostavljenosti spremljati izvajanje celovitega načrta prestrukturiranja podjetja in nastale učinke pri izvajanju tega načrta. Za ta namen banka od podjetja najmanj četrtno pridobi ažurne informacije o njegovem finančnem položaju, vključno s podatki o realiziranih denarnih tokovih v preteklem četrtnju in projekcijo denarnih tokov za naslednje obdobje na obrazcu DEN TOK, informacije o izpolnjevanju zavez podjetja iz načrta prestrukturiranja in informacije o drugih dejstvih, ki bi lahko vplivale na sposobnost podjetja za vračilo kredita. K obrazcu mora biti priloženo pojasnilo o odmikih realiziranih denarnih tokov od predhodno načrtovanih.

(6) Če med bankami ni bilo dogovorjeno drugače, je v primeru iz četrtega odstavka tega poglavja za zbiranje informacij iz drugega, tretjega in četrtega odstavka tega poglavja zadolžen koordinator, ki mora te informacije posredovati tudi drugim bankam, ki so sklenile sporazum o prestrukturiranju.

(7) Informacije iz tretjega do petega odstavka tega poglavja morajo biti sestavni del kreditne mape banke o posameznem podjetju.

(8) Banka ali Družba za upravljanje terjatev bank, d. d. (v nadaljevanju DUTB) mora na obrazcu PRESTR, ki je sestavni del te priloge, Banko Slovenije obvestiti o prestrukturiranju podjetja, in sicer najkasneje v desetih delovnih dneh po sklenitvi sporazuma o prestrukturiranju iz petega odstavka tega člena ali po pravnomočnosti sklepa o potrditvi sporazuma o finančnem prestrukturiranju oziroma potrditvi prisilne ali poenostavljene prisilne poravnave. Omenjenemu obrazcu mora priložiti tudi sporazum o prestrukturiranju ter informacije in dokumentacijo iz tretjega in četrtega odstavka tega člena.

(9) Obveščanje iz osmega odstavka tega poglavja je potrebno, kadar so v prestrukturiranje udeležena podjetja:

1. ki so na podlagi 55. člena Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13 in 55/15, v nadaljevanju ZGD-1) razvrščena med velike ali srednje družbe;
2. ki so po ZGD-1 razvrščena kot majhne družbe, če skupna izpostavljenost vseh bank, ki so izpostavljene do podjetja znaša več kot 3 milijone EUR in so v njegovo prestrukturiranje vključene najmanj tri banke; ali
3. ki so družbe v skupini, kot so opredeljene v 63. členu ZGD-1, kadar katerokoli podjetje v skupini izpolnjuje pogoje iz 1. ali 2. točke tega odstavka.

(10) Za podjetja iz devetega odstavka tega poglavja banka ali DUTB četrtno poroča Banki Slovenije o realizaciji in načrtu denarnih tokov preteklega četrtnja, skupaj s pojasnilom o odmikih realiziranih denarnih tokov od predhodno načrtovanih, in sicer z obrazcem DEN TOK v rokih za predložitev četrtnih informacij iz 3. člena Izvedbene Uredbe Komisije (EU) št. 680/2014 z dne 16. aprila 2014 o določitvi izvedbenih tehničnih standardov v zvezi z nadzorniškimi poročanjem institucij v skladu z Uredbo (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 191 z dne 28. junija 2014, str. 1, v nadaljevanju ITS za nadzorniško poročanje). Banka ali DUTB mora poslati obrazec DEN TOK prvič po zaključku četrtnja, v katerem je bil sklenjen sporazum o prestrukturiranju.

(11) V kolikor banka ali DUTB sklene sporazum o prestrukturiranju s skupino podjetij iz 3. točke devetega odstavka tega poglavja, mora z obrazcem DEN TOK poročati o denarnih tokovih samo za podjetje, ki je nadrejena družba v skupini v skladu s 56. členom ZGD-1. Ne glede na to mora banka v pojasnjevalni razdelek obrazca DEN TOK vključiti opis ključnih dogodkov, ki v posameznem obdobju vplivajo na denarne tokove podjetij, ki so podrejene družbe v skupini (npr. informacije glede prodaje, obratnih sredstev, izpolnjevanja obveznosti do banke ter dobaviteljev).

(12) Kadar je v postopku restrukturiranja izpostavljenosti do določenega podjetja udeleženi hkrati več bank upnic, je za obveščanje oziroma poročanje Banki Slovenije zadolžen koordinator iz šestega odstavka tega poglavja.

(13) Po prenosu terjatev na DUTB mora DUTB nadaljevati poročanje Banki Slovenije v skladu s tem poglavjem.

(14) Če podjetje zamuja z vračilom pomembne obveznosti po novem amortizacijskem načrtu, pripravljenem ob restrukturiranju izpostavljenosti, več kot 90 dni in banka ali DUTB oceni, da ponovno restrukturiranje izpostavljenosti do tega podjetja ni več smiselno, mora banka ali DUTB o tem obvestiti Banko Slovenije v roku tridesetih dni od dneva, v katerem je prišlo do navedene zamude.

3.3.2. Proces izterjave

(1) V kolikor banka oceni, da restrukturiranje izpostavljenosti do zadevnega dolžnika ni več smiselno, mora izdelati okvirni terminski načrt izterjave izpostavljenosti, bodisi neposredno od dolžnika bodisi, če je izpostavljenost zavarovana, iz naslova unovčitve zavarovanj. V ta namen mora banka opredeliti natančna merila, na podlagi katerih se odloči za izterjavo izpostavljenosti oziroma določiti okvirne roke za njihovo dokončno izterjavo (neposredno od dolžnika oz. iz unovčitve zavarovanj) ter vzpostaviti evidenco spremljanja rokov dejanske izterjave problematičnih izpostavljenosti. Hkrati s tem mora banka vzpostaviti tudi informacijsko podprto evidenco, na podlagi katere spremlja obseg dejansko vrnjenih problematičnih izpostavljenosti, neposredno od dolžnika ali iz naslova unovčitve zavarovanj, ter obseg odpisov teh izpostavljenosti.

(2) Če je dolžnik v stečajnem postopku, mora banka zagotoviti, da so v proces unovčevanja zavarovanja vključene ustrezne službe in/ali zunanji izvajalci.

3.4. Proces spremljave zavarovanj

(1) Banka mora zagotoviti redno spremljavo vrednosti in pravne gotovosti zavarovanja v ustreznih časovnih razmikih od odobritve posla, ki so odvisni od vrste zavarovanja. Vrednost zavarovanja mora banka spremljati pogosteje v primeru pomembnih sprememb pogojev na trgu, ki je relevanten za zavarovanje, in ga pregledati vsakokrat, ko informacije, ki jih ima banka na voljo, kažejo na pomemben padec vrednosti zavarovanja.

(2) Banka mora vzpostaviti procese, ki zagotavljajo:

1. spremljanje vrednosti zavarovanja, kar vključuje opredelitev meril, ki zahtevajo prilagoditev vrednosti zavarovanja glede na tržne razmere;
2. spremljanje razmerja med vrednostjo kredita in tržno vrednostjo zavarovanja;
3. neodvisnost vrednotenja zavarovanja, tudi v primerih, ko vrednost zavarovanja zagotovi tretja oseba;
4. ugotavljanje stopnje korelacije med vrednostjo zavarovanja in kreditno kakovostjo dolžnika;
5. posebno obravnavo zavarovanj, katerih vrednost je zelo spremenljiva in/ali so predmet dolgo trajajočega unovčevanja;
6. preverjanje pravne gotovosti in izvršljivosti prejetih zavarovanj.

4. Upravljanje, zbiranje in shranjevanje podatkov

(1) Banka mora vzpostaviti ustrezno informacijsko infrastrukturo za zbiranje in shranjevanje podatkov, izhajajočih iz procesov ugotavljanja, merjenja oziroma ocenjevanja, obvladovanja in spremljanja kreditnega tveganja. Ustreznost informacijske infrastrukture mora banka redno pregledovati.

(2) Banka mora oblikovati postopke in procese, ki zagotavljajo kakovost podatkov z vidika njihove točnosti, popolnosti in ustreznosti v vseh procesih upravljanja kreditnega tveganja.

Točnost podatkov se nanaša na stopnjo zaupanja v pravilnost podatkov. Le-ta mora biti tako visoka, da se banka izogne pomembni izkrivljenosti končnih podatkov, ki jih uporablja v procesih odločanja. Popolnost podatkov se nanaša na vključitev vseh pomembnih podatkov, potrebnih pri posameznih procesih upravljanja kreditnega tveganja, pri čemer banka minimizira pojav manjkajočih podatkov. Ustreznost podatkov pomeni, da podatki ne smejo biti pristranski. Kakovost podatkov je s strani notranje revizije pregledana vsaj enkrat letno.

(3) Z namenom zmanjševanja učinkov človeških napak, mora banka zagotoviti avtomatiziranost vseh pomembnih procesov. Informacijski sistemi morajo biti zanesljivi, ustrezno dokumentirani in redno pregledani.

5. Ocenjevanje kreditnega tveganja

(1) Banka mora za namen upravljanja kreditnega tveganja ocenjevati kreditno tveganje najmanj z upoštevanjem parametrov tveganja stopnje neplačila, stopnje izgube in dejanskega konverzijskega faktorja.

(2) Banka lahko za namen upravljanja kreditnega tveganja, poleg parametrov iz prvega odstavka tega poglavja ocenjuje kreditno tveganje tudi z upoštevanjem ocen parametrov tveganja verjetnosti neplačila (PD ang. probability of default), izgube ob neplačilu (LGD ang. loss given default) in konverzijskega faktorja (CF ang. conversion factor), kot parametra za izračun vrednosti izpostavljenosti, vendar le, če izpolnjujejo minimalne zahteve pristopa na podlagi notranjih bonitetnih sistemov, navedene v Uredbi (EU) št. 575/2013.

(3) Če banka uporablja statistične modele za določitev ocen parametrov tveganja iz drugega odstavka tega poglavja, mora zagotoviti redna, najmanj letna, ovrednotenja teh modelov. Rezultate ovrednotenja mora banka analizirati ter morebitne pomanjkljivosti delovanja modela upoštevati pri njegovi spremembi. Banka mora določiti kriterije, ki zahtevajo spremembo oziroma dopolnitev določenega modela.

5.1. Oblikovanje oslabitev oziroma rezervacij

(1) Banka mora vzpostaviti proces oblikovanja oslabitev oziroma rezervacij, ki zagotavlja njihovo pravočasno oblikovanje, glede na kreditno kakovost dolžnikov v kreditnem portfelju.

(2) Banka mora oblikovati metodologijo izračuna oslabitev oziroma rezervacij, ki je skladna z veljavnimi računovodskimi standardi in drugimi relevantnimi predpisi.

(3) Metodologija oblikovanja oslabitev oziroma rezervacij opredeljuje merila, ki jih mora banka upoštevati pri oblikovanju skupinskih in posamičnih oslabitev oziroma rezervacij.

(4) Banka mora redno spremljati stopnjo pokritosti izpostavljenosti z oslabitvami oziroma rezervacijami glede na kreditno tveganje celotnega portfelja, posameznih segmentov kreditnega portfelja, še posebej neplačanih izpostavljenosti.

(5) Banka mora zagotoviti, da proces oblikovanja oslabitev oziroma rezervacij ni v pristojnosti enote za komercialno poslovanje.

6. Poročanje o kreditnem tveganju

(1) Banka mora vzpostaviti procese, ki omogočajo izdelavo strukturiranega poročila o kreditnem tveganju, vključno z ocenami prihodnjih trendov za ustrezne upravljske ravni v banki. Rezultate teh analiz banka upošteva pri oblikovanju strategij in politik prevzemanja in upravljanja kreditnega tveganja ter ugotavlja njihovo ustreznost.

(2) Banka mora vzpostaviti procese, ki omogočajo izdelavo poročil za namene nadzorniškega poročanja, kar vključuje tudi zagotovitev kakovosti podatkov v poročilih in ustrezen proces odobravanja poročil preden so posredovana nadzorniku.

Obrazec DEN TOK

NAČRT DENARNIH TOKOV

Naziv finančne institucije:

Matična številka:

Naziv podjetja:

Leto:

Matična številka podjetja:

Četrtoletje:

Postavka	AOP	Realizacija		Načrt						Leto t+1	Leto t+2	v tisoč EUR	
		Leto t-1	Primerljivo četrt. leta t-1	Preteklo četrt. leta t	od 1.1. do 31.03. leta t	od 1.4. do 30.06. leta t	od 1.7. do 30.09. leta t	od 1.10. do 31.12. leta t	Leto t				
Povzetek izkaza poslovnega izida	126	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	127	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	126 - 127	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+144	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	126 - 127	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	186 ali 187	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Izkaz denarnih tokov													
	Začetno stanje denarnih sredstev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Poslovni prihodki (razen za prevrednotenje) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevrednotenje) in finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Sprememba čistih obratnih sredstev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	od tega Δ terjatev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	od tega Δ zalog	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	od tega Δ poslovnih obveznosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Prebitrek prejemkov pri poslovanju ali prebitrek izdatkov pri poslovanju	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Prejemki pri naložbenju	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	od tega od odtujitve naložbenih nepremičnin	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	od tega od odtujitve finančnih naložb	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Izdatki pri naložbenju	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	od tega za pridobitev OOS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prebitrek prejemkov pri naložbenju ali prebitrek izdatkov pri naložbenju	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Prejemki pri financiranju	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
od tega prejemki od vplačane kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Izdatki pri financiranju	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
od tega za plačilo glavnice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
od tega za plačilo obresti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Prebitrek prejemkov pri financiranju ali prebitrek izdatkov pri financiranju	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Denarni izid v obdobju		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Končno stanje denarnih sredstev		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Banka oz. DUTB obrazec DEN TOK posreduje po preteku prvega četrletja, v katerem je bil podpisan dogovor o prestrukturiranju, nato pa četrtoletje v zahtevanih rokih za preteklo četrtoletje in načrtu denarnih tokov preteklega četrletja ter o načrtu denarnih tokov za preostala zahtevana obdobja. Banka oz. DUTB ob četrtoletnem poročanju pojasni tudi odlike realiziranih denarnih tokov od predhodno načrtovanih (opis ključnih dogodkov, ki so v posameznem obdobju vplivali na realizacijo denarnih tokov podjetja).

Ime in priimek kontaktne osebe:

Telefonska številka:

Elektronska pošta:

Obrazec DEN TOK

Opis ključnih dogodkov, ki bodo v posameznem obdobju vplivali na denarne tokove podjetja	Opis ključnih dogodkov, ki so v posameznem obdobju vplivali na realizacijo denarnih tokovov podjetja (se izpolni v primeru realizacije)
---	--

NAZIV PODJETJA:

MATIČNA ŠTEVILKA PODJETJA:

NAZIV FINANČNE INSTITUCIJE:

MATIČNA ŠTEVILKA:

DATUM SKLENITVE DOGOVORA O PRESTRUKTURIRANJU PODJETJA:

STRUKTURA NAČRTA PRESTRUKTURIRANJA

Poslovno prestrukturiranje:

- ☐ Sprememba proizvodnega/storitvenega asortimana
- ☐ Sprememba ciljnih trgov
- ☐ Sprememba internih poslovnih procesov
- ☐ Racionalizacija stroškov poslovanja
- ☐ Menjava vodstva (direktorja, uprave ali nadzornega sveta) podjetja
- ☐ Sprememba števila in strukture zaposlenih
- ☐ Investicijska vlaganja (ang. capex)
- ☐ Oddelitev dela premoženja/dejavnosti na novo družbo
- ☐ Najem zunanjega svetovalca za pomoč pri poslovnem prestrukturiranju
- ☐ Drugo: (izpolni) _____

Lastniško prestrukturiranje:

- ☐ Dokapitalizacija obstoječih lastnikov
- ☐ Vstop novega strateškega investitorja
- ☐ Vstop novega portfeljskega investitorja
- ☐ Sprememba terjatev (bank, dobaviteljev ali države) v kapital

Finančno prestrukturiranje:

☐ Podaljšanje zapadlosti glavnice	Trajanje ročnosti v letih: _____
☐ Moratorij na plačilo glavnice	Trajanje v letih: _____
☐ Znižanje obrestne mere	
☐ Moratorij na plačilo obresti	Trajanje v letih: _____
☐ Vzpostavitev podrejenega dolga	
☐ Odpis terjatev (bank, dobaviteljev ali države)	
☐ Prevzem dela sredstev podjetja (ang. debt to assets)	
☐ Prodaja poslovno nepotrebnega premoženja (nepremičnin, finančnih naložb itd.)	
☐ Zagotovitev sredstev za financiranje obratnega kapitala	
☐ Zagotovitev sredstev za investicije (ang. capex)	
☐ Zagotovitev bančnih garancij	
☐ Drugo: (izpolni) _____	

Ime in priimek kontaktne osebe: _____

Telefonska številka: _____

Elektronska pošta: _____